

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ เนื่องจากการศึกษาเป็นการให้ความรู้ความคิด และปลูกฝังคุณธรรม ให้คนสามารถพัฒนาตนเองตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตาย ความสำคัญของการศึกษาจึงมีมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ยิ่งในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่ทั่วโลกติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็ว ด้วยความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคม เพื่อการแข่งขันทางด้าน เศรษฐกิจกับนานาประเทศ และเพื่อการดำรงชีพอย่างปกติสุข ประเทศไทยจำเป็นต้องเสริม สมรรถนะของประชากรให้มีคุณภาพ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 จึงกำหนดไว้ว่ารัฐต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุก ระดับ และทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษา แห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากร ทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึก ของความเป็นไทย มีระเบียบวินัยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กรมวิชาการ. 2545 : 2) ต้องเน้น กระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม กอปรด้วยความรู้ ทักษะและเจตคติ เพื่อพึ่งตนเอง รู้เข้าใจ ตนเองและสภาพแวดล้อม มีพลังในการคิด การตัดสินใจ การปรับตัว ด้านการเรียน การเลือกอาชีพ ด้วยความรอบคอบ ซาญฉลาด มีหลักเกณฑ์ มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เพื่อพัฒนาอาชีพ และพัฒนา สังคมให้เจริญอยู่เสมอ จึงจะมีชีวิตที่สงบสุขท่ามกลางปัญหา อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ชีวิตต้องแข่งขันเป็นผู้ชนะ เป็นผู้ได้เปรียบ เป็นผู้ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด ความเจริญ ความเปลี่ยนแปลง และการแข่งขัน สร้างความโกลาหล ความสับสน ความบิบบิ้น ก่อให้เกิดปัญหาในสังคม ทั้งรูปแบบการใช้ชีวิต วิธีการทำงาน ค่านิยม วัฒนธรรม แนวโน้มในอนาคต ผู้คนในสังคมต้องปรับตัวให้รู้เท่าทัน เหตุการณ์เปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหาด้วยความมีเหตุผล สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเอง ตลอดจนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (สมชาย นุ่มตุม. 2548 : 1)

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอยู่ในภาวะวิกฤต ประเทศชาติ มีปัญหามากมายส่งผลกระทบต่อให้สังคมเกิดความเครียดทำให้ครอบครัวระหว่างพ่อ แม่ ลูก ต้องห่างเหินกัน เด็กมีปัญหามากขึ้น พ่อแม่ต้องทำงานหารายได้เลี้ยงชีพ ทำให้เด็กขาดที่พึ่ง ครูจึงเป็นที่พึ่งที่สำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา²

รองจากพ่อแม่ (ชุลีกร แก้วระยับ. 2548 : 4) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
แจ้งเตือนว่าในปัจจุบันประเทศไทยมีเด็กวัยรุ่นได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ ประมาณ 350,000 กว่าราย
และวัยรุ่นไทยทำแท้งมากกว่าครึ่งของวัยรุ่นที่ตั้งท้องทั้งหมด (หนังสือพิมพ์บ้านเมือง 12 กุมภาพันธ์
2554) พบปัญหาวัยรุ่นเล่นเกมอย่างเอาเป็นเอาตาย หรือคุยโทรศัพท์ทั้งคืนไม่หลับไม่นอน ดัดเพื่อน
ดัดแฟน ดัดเหล้า-บุหรี่ ฯลฯ สารพัดเรื่องราวว่าจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว (หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์
20 มีนาคม 2553) จากสภาพปัญหาต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาประเทศไทยยังอยู่บน
รากฐานที่ไม่สมดุล อยู่ในสถานะที่น่าเป็นห่วง ขาดภูมิคุ้มกันและไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการ
เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องได้รับการป้องกัน ช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนาให้สามารถ
ปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคม อย่างรู้เท่าทัน ปลอดภัย และมีความสุข ดังพระบรมราโชวาทของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานไว้ในหนังสือคู่มือการบริหารจัดการแนะแนวว่า
ปัญหาเยาวชนในบ้านเมืองมีมากขึ้น สาเหตุเพราะไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร และขาดที่พึ่ง
ขาดผู้ให้ความรู้และคำแนะนำ จึงกลายเป็นปัญหาแก่สังคม เป็นหน้าที่ครู อาจารย์ และผู้บริหาร
จะต้องแนะแนวทางความประพฤติ อบรมด้วยเหตุผลนำไปสู่ทางที่ถูก เยาวชนก็จะเกิดความ
มั่นใจ และมีกำลังใจที่จะทำความดี เพื่อจะได้มีอนาคตที่แจ่มใสในวันข้างหน้า (กรมวิชาการ.
2545 : 1-3) รัฐบาลจึงมีนโยบายที่มุ่งมั่น จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาและขยายโอกาสทางการศึกษา
ให้ทั่วถึงคนทุกกลุ่ม เพื่อพัฒนาคนอันเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ให้มีการพัฒนาต่าง
ต่าง ๆ ตามศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
ในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้
คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
โดยมีแนวทางการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตน
ตามธรรมชาติ ตามศักยภาพ และเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้
และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา รวมทั้งให้สถานศึกษาและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการกระบวนการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ ด้วยการจัดเนื้อหาสาระและ
กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
ให้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้
เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา

การดำเนินงานแนะแนวให้สนองเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพชีวิตดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่ง
ที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการแนะแนว โดยเฉพาะผู้บริหารและครูทุกคนต้องมีบทบาท
ในการแนะแนว เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันที่มั่นคงให้กับผู้เรียน ทั้งด้านชีวิตและสังคมอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา³

โดยใช้การแนะแนวเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ซึ่งหลักสูตรได้กำหนดให้การแนะแนวอยู่ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจำเป็นต้องใช้กระบวนการแนะแนวเป็นกลไกสำคัญในการป้องกัน ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งแนวโน้มนี้อาจสามารถทำให้นักเรียน หรือเยาวชนแก้ปัญหาของตนเองได้ตามสมควร พร้อมทั้งช่วยเหลือผู้อื่นได้บ้าง สิ่งนั้นคือ การแนะแนว เพราะการแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสม ประสบความสำเร็จ ทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (สุชา จันท์ธอม 2547 : 4) ทั้งนี้ การแนะแนว มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนทุกคน ให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยมีวัตถุประสงค์สามประการ คือ

1. ช่วยป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
2. ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน
3. ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ให้เป็นไปตามศักยภาพของแต่ละบุคคลจนถึงขีดสูงสุด

ตามที่สังคมไทยและสังคมโลกต้องการ

ในปีการศึกษา 2553 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีนักเรียนออกกลางคัน จำนวน 242 คน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีนักเรียนออกกลางคัน จำนวน 225 คน ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ว่าทั้งสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ต่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน เมื่อเกิดปัญหาค้นในส่วนหนึ่งก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ วิธีการหนึ่งที่สถานศึกษาจะแก้ไขและป้องกันปัญหาได้ คือ ต้องสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว ให้เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วน โดยการส่งเสริมสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมแนะแนว เพราะจุดหมายของการแนะแนวเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียน ให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศิลธรรม จริยธรรม รู้จักการเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา รู้จักคิดตัดสินใจ แก้ปัญหาในช่วงวิกฤต วางแผนการศึกษาต่อ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนจนจบหลักสูตร โดยนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ ซึ่งการจัดกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมไว้ 8 กิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน
2. วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมของสถานศึกษา

และวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁴

3. กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียน และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม

4. กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษา และชั้นปี

5. ออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ พฤติกรรมผู้เรียน หลักฐานการทำกิจกรรม วิธีการจัดกิจกรรม วิธีการประเมินผล และจำนวนเวลาที่จัดกิจกรรมแนะแนว

6. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม เวลา วัตถุประสงค์ สำคัญ ชิงงาน/ภาระงาน วิธีการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล การจัดกิจกรรมแนะแนว

7. จัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนปฏิบัติการจัดกิจกรรมแนะแนว และประเมินผล การจัดกิจกรรมแนะแนว

8. ประเมินเพื่อตัดสินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และสรุปรายงาน

จากหลักการแนวคิดและข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องพิจารณาว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 การตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์และส่งผลอย่างไร กับพฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา ให้สอดคล้องตรงกับความต้องการของผู้เรียน และช่วยเสริมสร้างคุณภาพของผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะตรงตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว กับพฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนว ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ซึ่งผลที่ได้สามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมแนะแนว ในสถานศึกษา ให้นักเรียนสามารถเรียนจบหลักสูตรได้ตามที่มุ่งหวัง โดยนักเรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ เป็นคนดี และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

การตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหาร กิจกรรมแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁵

พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว กับพฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างการตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว กับพฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 และสามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าไปปรับปรุงประยุกต์ใช้ในกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาได้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 499 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเลือกจากประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเคร์จซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 196 คน จาก 196 โรงเรียน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนว

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁶

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการแนะแนว กับพฤติกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เป็นประเด็นที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้แนวทางศึกษาที่ตรงประเด็น ผู้วิจัยจึงใช้ระดับของความตระหนักรู้ของ ต่าย เชิญงนิ (2526 : 67 - 68) และบลูม (Bloom. 1988 : 439 – 441) โดยใช้พฤติกรรมทางด้านจิตพิสัยที่จะสามารถวัดค่า และแสดงระดับความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกรอบ ของตัวแปรต้นใช้ในการวิจัย ซึ่งระดับของความตระหนักรู้ มีลำดับดังนี้

1. การรับรู้ เป็นขั้นตอนของการทำความรู้จักและเข้าใจในสิ่งเร้าหรือปรากฏการณ์นั้น ๆ
2. การตอบสนอง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพอใจหรือความซาบซึ้งในสิ่งนั้น หรือปรากฏการณ์นั้น

3. การเห็นคุณค่า เป็นการสำนึกในคุณค่ามีความเชื่อและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งเร้า หรือ ปรากฏการณ์นั้น ๆ ซึ่งจะเป็นค่านิยมของสังคม จนสามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน คุณค่าในสิ่งต่าง ๆ

4. การจัดระบบคุณค่า คือ การจัดระเบียบค่านิยมเข้าเป็นระบบและหาความสัมพันธ์ ระหว่างคุณค่าเหล่านั้น

5. การสรุบบระบบคุณค่า คือ การสร้างลักษณะนิสัย

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารจัดการกิจกรรมแนะแนวของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผู้วิจัยใช้แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรอบการศึกษาเนื้อหาของตัวแปรตาม ซึ่งพฤติกรรมการบริหารจัดการ กิจกรรมแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษาได้จำแนกออกเป็น 8 กิจกรรม ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน
2. วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทัศนคติของ สถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3. กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของ ผู้เรียนและเป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม

4. กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษาและชั้นปี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

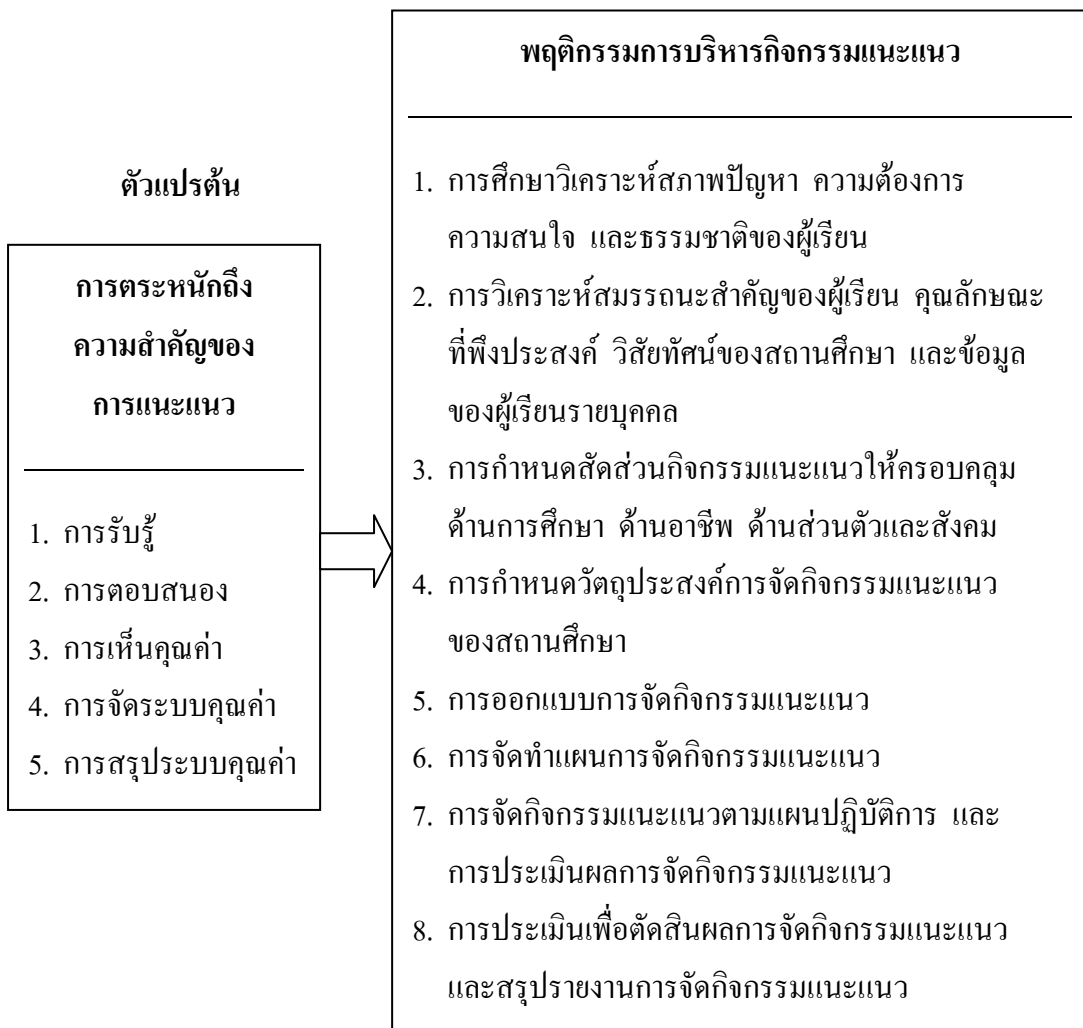
5. ออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ พฤติกรรมผู้เรียน หลักฐานการทำกิจกรรม วิธีการจัดกิจกรรม วิธีการประเมินผล และจำนวนเวลาที่จัดกิจกรรมแนะแนว

6. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม เวลา วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ ชิ้นงาน/ภาระงาน วิธีการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล การจัดกิจกรรมแนะแนว

7. จัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนปฏิบัติการ และประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว

8. ประเมินเพื่อตัดสินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และสรุปรายงานการจัดกิจกรรมแนะแนว สรุปรอบความคิดในการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁸

นียมศัพท์เฉพาะ

1. การศึกษาความสัมพันธ์ หมายถึง การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว กับพฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนว ของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วทำการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว หมายถึง ระดับความรู้สึกและ/หรือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกให้เห็นว่ามี 1) การรับรู้ 2) การตอบสนอง 3) การเห็นคุณค่า 4) การจัดระบบคุณค่า และ 5) การสรุประบบคุณค่าของการแนะแนว ซึ่งสามารถ วัดได้ด้วยแบบสอบถามประเภทมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การรับรู้ หมายถึง การรู้จากการได้ยินได้เห็นมาเกี่ยวกับการแนะแนวของผู้บริหาร สถานศึกษา

4. การตอบสนอง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกเกี่ยวกับการแนะแนวของผู้บริหาร สถานศึกษา

5. การเห็นคุณค่า หมายถึง การมีความเชื่อ มีทัศนคติที่ดี และเห็นความสำคัญของการ แนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษา

6. การจัดระบบคุณค่า หมายถึง การนำเอาคุณค่าของการแนะแนวมาจัดระเบียบเป็น ค่านิยมอย่างเป็นระบบของผู้บริหารสถานศึกษา

7. การสรุประบบคุณค่า หมายถึง การนำเอาคุณค่าของการแนะแนวมาสร้างเป็น ลักษณะนิสัยประจำตัวของผู้บริหารสถานศึกษา

8. พฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนว หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมครู และบุคลากรให้ปฏิบัติตามภารกิจของแนวการจัดกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 8 กิจกรรม คือ 1) การศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ และธรรมชาติของผู้เรียน 2) การวิเคราะห์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทัศนคติของสถานศึกษา และข้อมูลของ ผู้เรียนรายบุคคล 3) การกำหนดสัดส่วนกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม 4) การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา 5) การออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว 6) การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว 7) การจัดกิจกรรมแนะแนวตามแผน และประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนว 8) การประเมินเพื่อตัดสินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและ สรุปรายงาน ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามประเภทมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

9. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา⁹

10. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาระหน้าที่ถึงความสำคัญของการแนะแนวกับพฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 สำหรับดำเนินการวางแผนปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนางานแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการแนะแนว

2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว มีพฤติกรรมการบริหารกิจกรรมแนะแนวมากขึ้น